

עלי ספר. מחקרים ביבליוגרפיה ובתולדות הספר העברי המודפס והדיגיטלי.
גיליון כג. בעריכת דב שוורץ וגילה פריבור. רמת גן, אוניברסיטת בר אילן,
תשע"ג. XIII+188 עמ'. (03-5318575)

שבעה מאמרים ועוד שתי 'הערות' בחוברת מרתקת זו. הרב ד"ר רבין שושטרי מנתח את גרסאותיו של כת"י מינכן הידוע, כתה"י היחיד השלם של התלמוד הבבלי, ומגיע למסקנה - על פי בדיקת עדי נוסח שונים של מסכת סוכה - שהוא מכיל שילוב של גירסאות אשכנזיות עתיקות עם גירסאות שהגיעו מן המזרח, וכנראה שלפני סופר כתה"י (או סופר כתה"י ממנו העתיק סופר כת"י מינכן) היו כתבי יד ממקורות שונים שהוא עיבד אותם לנוסח שלו, ולעיתים השאיר שני נוסחים זה לצד זה. ד"ר אבישי בר אשר דן בזיהויו ובמקומו של השער הרביעי בספר 'שערי קדושה' מאת ר"ח ויטל, שער שלא נדפס ברוב המהדורות; הוא מתאר את כתבי היד שלו, ואת מעשי המדפיסים בדורנו שהכניסו אותו שוב לספר באופנים שונים. פרוץ שאול רגב דן על המהדורות השונות של ספר הדרשות 'דברי שלום' לרבי יצחק אדרבי מסלוניקי בעל שו"ת 'דברי ריבות', והוא מוכיח שמדפיסי ורשה שינו מדעתם בתוכני הספר, כנראה מתוך רשלנות גרידא. בהמשך ישנם מאמרים על השימוש ב'ספר הזיקוק', ספר עזר לצנזורים מטעם הכנסייה הנוצרית ובו הנחיות ורשימות של ספרים דורשי צנזורה, לצורך מציאת ספרים אבודים והשלמת רשימת הביבליוגרפיה העברית (הכוללת עד שנת תש"ך כ-115 אלף ספר). מאמר נוסף עוסק בקובץ מנהגי תפילה מאיטליה, תולדות ראשית גילוייה של הגניזה הקהירית (קיים ספק אם הראשון שהשתמש באוצרותיה, הרבה לפני שכטר, היה הנזיר הרוסי-ירושלמי אנטונין - או להבדיל הרב שלמה אהרן ורטהיימר ממאה שערים...), על 'הקורפוס הספרותי החב"די', על פירוש יוסף אבן כספי על משלי שיצא לאור בשנת תרפ"ו ושכנראה התיר לעצמו מהדירו להוסיף פירושים עצמאיים משלו במקומות שהפירוש היה חסר, וביקורת על המהדורה החדשה והמתוקנת של הספר 'תניא רבתי', ספר הלכה איטלקי מתקופת הראשונים, שיצאה לאור ע"י מוסד הרב קוק בשנת תשע"א. יישר כוחם של המחברים והעורכים.